

Dokumenty vztahující se k vzdělávací politice vlády ČR – Národní program rozvoje vzdělávání v ČR

Seminární práce

Obsah

Stručný vývoj reformních změn českého školství.....	2
Dlouhodobý záměr v kontextu s Bílou knihou.....	4
NPRV - Bílá kniha	5
Závěr.....	7
Seznam odborných zdrojů.....	8

Stručný vývoj reformních změn českého školství

Vývoji reformních změn v 90. letech vymezuje, že v učebních osnovách byla dána volnost výběru učiva, ale změna fungovala vždy jen dočasně, neboť ve školní praxi se nakonec směřovalo k tolik kritizovanému a odmítanému encyklopedismu znalostí, a to v důsledku náročných požadavků na formální znalosti žáků. Přijímací zkoušky se staly cílem vzdělávání¹.

Na počátku reformních snah stálo několik dokumentů z počátku 90. let. Žádný z nich se však neujal. Až v roce 1999 byla publikována analýza „České vzdělání a Evropa“ (takzvaná Zelená kniha), která vyvolala první ohlasy pedagogické veřejnosti. V letech 1999-2000 pedagogové usilovali o vyvolání veřejné diskuze o potřebách reformovat školství. Akce jako „Výzva pro 10 milionů“ však brzy skončily bez většího zájmu veřejnosti².

V roce 2000 začala Rada pro vzdělávací politiku pracovat na strategickém dokumentu, dlouhodobého plánu směřování českého školství. V únoru 2001 tak vznikla takzvaná Bílá kniha (Národní program rozvoje vzdělávání v České republice). Tento dokument definoval šest hlavních cílů vzdělávání a stal se podkladem k realizaci školské reformy³.

Na Bílou knihu navazovala i tvorba rámcových vzdělávacích programů, jež se staly vodítkem pro tvorbu vlastních školních vzdělávacích programů, i příprava nových zákonů. Školský zákon uložil základním školám povinnost začít vyučovat podle svých školních vzdělávacích programů v prvních a šestých třídách od 1. září 2007. Střední školy a čtyřletá gymnázia začaly začít učit podle vlastních školních vzdělávacích programů od 1. září 2009.

Nový systém kurikulárních dokumentů pro vzdělávání žáků od 3 do 19 let je vytvářen na dvou úrovních - **státní a školní**.

Státní úroveň v systému kurikulárních dokumentů představují Národní program vzdělávání a rámcové vzdělávací programy. Národní program vzdělávání vymezuje počáteční vzdělávání jako celek. RVP vymezují závazné rámce vzdělávání pro jeho jednotlivé etapy - **předškolní, základní a střední vzdělávání**⁴:

¹ JÚVA, V. a kol. Stručné dějiny pedagogiky. 5. rozšířené vydání. Brno: Paido, 2003. ISBN 80-85935-06-0. 17 s.

² JÚVA, V. a kol. Stručné dějiny pedagogiky. 5. rozšířené vydání. Brno: Paido, 2003. ISBN 80-85935-06-0. 18 s.

³ JÚVA, V. a kol. Stručné dějiny pedagogiky. 5. rozšířené vydání. Brno: Paido, 2003. ISBN 80-85935-06-0. 19 s.

⁴ MAŇÁK, J., ŠVEC, V. Cesty pedagogického výzkumu. Brno: Paido, 2004. ISBN 80-210-3123-9. 24 s.

- vycházejí z nové strategie vzdělávání, která zdůrazňuje klíčové kompetence, jejich provázanost se vzdělávacím obsahem a uplatnění získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě
- vycházejí z koncepce celoživotního učení
- formulují očekávanou úroveň vzdělání stanovenou pro všechny absolventy jednotlivých etap vzdělávání
- podporují pedagogickou autonomii škol a profesní odpovědnost učitelů za výsledky vzdělávání.

Školní úroveň představují školní vzdělávací programy, podle nichž se uskutečňuje vzdělávání na jednotlivých školách. Národní program vzdělávání, rámcové vzdělávací programy i školní vzdělávací programy jsou veřejné dokumenty přístupné pro pedagogickou i nepedagogickou veřejnost⁵. Dříve než popíšeme strukturu a obsah vzdělávacích dokumentů v České republice, uvedeme ještě jeden důležitý dokument MŠMT. Je jím Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy, který doplňuje teoretický základ výchovně-vzdělávacího procesu.

⁵ MAŇÁK, J., ŠVEC, V. Cesty pedagogického výzkumu. Brno: Paido, 2004. ISBN 80-210-3123-9. 25 s.